

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: 2015-09-21--22

Hässleholms sjukhus

Hässleholm

Endokrinologi

Sjukhus

Ort

Klinik

Sven Karlander

Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Basrapportens text

På kliniken finns tillgängligt Region Skånes skriftliga riktlinjer för hur ST skall genomföras och utvärderas. Dessa riktlinjer har uppdaterats för SOSFS 2015: 8 och är välkända av ST-läkare och handledare.

Kliniken erbjuder bas-närsjukvård för ett upptagningsområde på c:a 70,000 invånare.

Akutmottagningen är öppen dagtid tar emot ett oselektat urval av patienter. Nattetid har man öppet för direktinläggningar och tar även emot trombolyslarm, men inte prio 1-larm i övrigt. Kirurgjour och intensivvårdsavdelning saknas. På grund av denna begränsning planeras att fullständig jourtjänstgöring får genomföras i samband med sidoutbildning vid större sjukhus. Denna sidoutbildning upptar c:a hälften av ST i internmedicin.

Sammantaget bedöms därför att utbildningen är tillräckligt allsidig för att motsvara målbeskrivningens krav.

Verksamheten innehåller jour.

Rapport endokrinologi

På kliniken finns diabetes- och endokrinologmottagning. Vid den senare handläggs framför allt patienter med thyroideasjukdomar, kalkrubbingar, osteoporos och malign hypertoni men man har också enstaka patienter med mer ovanliga endokrina sjukdomar, som utreds lokalt i Hässleholm. Detta bedöms vara adekvat nivå för ett länsdelssjukhus, där

utbildningen i endokrinologi kan påbörjas under basutbildningen i medicin. Gravida diabetespatienter i Kristianstad eftersom man saknar kvinnoklinik i Hässleholm. ST-utbildningen planeras att fortsättas vid Endokrinologiska kliniken vid Skånes universitetssjukhus (SUS), där den kommer att pågå under c:a två år. Tidigare ST-läkare från Hässleholm har kunnat genomgå specialistutbildning i endokrinologi på ett framgångsrikt sätt med denna planering.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Basrapportens text

Samtliga klinikkens 15 specialister i internmedicin har genomgått handledarutbildning. Av dessa har 5 disputerat. Flertalet grenspecialiteter är representerade utom gastroenterologi och reumatologi. Det finns specialist i neurologi, infektionssjukdomar och geriatrik.

Det finns tillgång till studierektor med kompetens motsvarande Socialstyrelsens krav. Studierektorn har tid avsatt för sitt uppdrag och kan utnyttja tiden. Studierektorn har en skriftlig uppdragsbeskrivning och har genomfört en rad kvalitetsstärkande insatser, vilket har höjt kvaliteten i ST-utbildningen på ett påtagligt sätt. Studierektorn har regelbundna möten med ST-läkarna.

Det finns tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens för att tillgodose behovet av ST-handledning och det finns tillräckligt många läkare och andra medarbetare för att möta behovet av instruktioner.

Det finns skriftliga instruktioner för ST-handledningen (hänvisning till de regiongemensamma instruktionerna).

Rapport endokrinologi:

Vid kliniken finns vid inspektionstillfället en ST-läkare med sikte på specialistkompetens i endokrinologi och en erfaren handledare som är endokrinprofilerad men inte specialistkompetent endokrinolog. Även om formell kompetens saknas bedöms den reella kompetensen kunna säkerställa god klinisk handledning i basal endokrinologi. I början av 2016 kommer ytterligare en endokrinologspecialist att anställas, vilket kommer att underlätta handledning och instruktion.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Basrapportens text

Utrustningen för diagnostik m.m. är adekvat. Alla ST-läkare har tillgång till fast arbetsplats med egen dator.

Det finns tillgång till adekvat biblioteksservice med elektroniska tidskrifter och bibliotekarieservice (från centralsjukhuset i Kristianstad) några gånger per vecka.

Rapport endokrinologi:

Inga tillägg.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

PROCESS**D Tjänstgöringens uppläggning****Basrapportens text**

ST genomförs och utvärderas enligt Region Skånes dokumenterade riktlinjer. Alla ST-läkare har ett föreskrivet utbildningsprogram som revideras minst årligen.

Utbildningsprogrammen innehåller planering för sidutbildning.

Målbeskrivningen är känd av ST-läkarna. Samtidigt verkar det inte som ST-läkarna är med och formulerar utbildningsprogrammen.

Studierektorn deltar i upprättande av utbildnings- och introduktionsprogram. ST är upplagd enligt målbeskrivningens utbildningsstruktur och enligt specialitetsföreningarnas rekommendationer.

Nyanställda ST-läkare tar del introduktion till sin tjänstgöring enligt introduktionsprogrammet.

Alla ST-läkare har ST-kontrakt.

Jourtjänstgöringen utgör en adekvat del av tjänstgöringen.

Som framgår ovan (v.g. se under A) finns det dokumenterad plan för tjänstgöring vid annan enhet som komplement till tjänstgöringen i Hässleholm.

Rapport endokrinologi:

ST-läkaren i endokrinologi har ett utbildningsprogram för internmedicin. Ett specifikt utbildningsprogram för utbildning i endokrinologi finns inte utan det kommer att skrivas i samband med tjänstgöringen vid Endokrinologiska kliniken på SUS. Detta är standardförfarande för ST-läkare som kommer från andra sjukhus till endokrinologen på SUS.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

EHandledning och uppföljning**Basrapportens text**

Alla ST-läkare har en personlig handledare. Majoriteten uppger att deras kompetensutveckling bedöms fortlöpande. Endast 45 % uppger att de dokumenterar sin kompetensutveckling.

Det finns avsatt tid i schemat för handledning med 30 min per vecka. En stor majoritet av ST-läkarna uppger att handledningen genomförs regelbundet och att den är överenskommen i förväg (handledarna instämmer i sina enkätsvar). Sextio procent av ST-

läkarna dokumenterar sina handledningssamtal. Flertalet har haft kompetensutvecklingssamtal med verksamhetschefen. ST-läkarnas kompetensutveckling bedöms fortlöpande med hjälp av specialistkollegium. Man använder sig också av 360°-bedömning. Nya bedömningsmetoder (som mini-CEX, DOPS m.fl.) håller på att introduceras genom uppdatering av handledarutbildningen.

Det finns goda möjligheter att få instruktion.

ST-läkarna anser att utbildningsklimatet är utvecklande och inbjudande och att det råder ett mycket gott samarbetsklimat mellan äldre och yngre läkare. Sidoutbildningar följs upp inom ramen för handledningen för 67 %.

Rapport endokrinologi:

Inga tillägg.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

Basrapportens text

De flesta ST-läkarna uppger att teoretiska utbildningsmoment planeras in i utbildningsprogrammet och att ST-läkarna kan genomgå den teoretiska utbildning som krävs i utbildningsprogrammet.

Det finns tid avsatt i läkarschemat för regelbunden internutbildning 2,5 gånger per vecka. Det finns också regelbundet avsatt tid för självstudier 1 dag per månad. Det finns också tid avsatt för administration.

Rapport endokrinologi:

Under utbildningen i internmedicin följer ST-läkaren den lokala internutbildningen i Hässleholm. Specifik teoretisk utbildning i endokrinologi inklusive kurser som ingår i målbeskrivningen kommer att erbjudas vid SUS.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Basrapportens text

Samtliga ST-läkare säger att de genomför/har genomfört det skriftliga individuella arbetet enligt vetenskapliga principer, och en stor majoritet får återkoppling. Alla går föreskriven kurs i vetenskap och kvalitetsförbättring i Region Skånes regi. Som framgår ovan (punkt B) finns det god tillgång till disputerade läkare som kan vara handledare.

Kliniken satsar på kvalitetsförbättringsarbete som man vill skall ingå i klinikens förbättringsarbete. Ofta är det ordinarie handledare som handleder men vid behov kan

annan handledare hjälpa till. Det är bara drygt hälften av ST-läkarna uppger att de får återkoppling på sina kvalitetsförbättringsarbeten.

Man planerar att starta med journal club. Det finns möjligheter till utvidgad forskning.

Rapport endokrinologi:

ST-läkaren genomför sitt vetenskapliga arbete och kvalitetsarbete under specialistutbildningen i internmedicin.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Basrapportens text

ST-läkarna har möjlighet att utveckla kommunikativ kompetens. Alla får utveckla möjligheten att leda arbete i vårdteam, och flertalet uppger att de har möjlighet att handleda med återkoppling på handledningen. Ledarskapskompetensen bedöms och återkopplas regelbundet. Samtidigt verkar det finns viss tveksamhet bland ST-läkarna om innebörden av ledarskap på ST-nivå.

Alla ST-läkare deltar i förvaltningens utvecklingsprogram, som är mycket uppskattat. Det finns också möjlighet att delta i det regionala utvecklingsprogrammet.

Rapport endokrinologi:

ST-läkaren genomför delmålen för ledarskap och kommunikation under ST i internmedicin.

A	Uppfyller SOSFS 2008:17 och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS 2008:17	☐
C	Uppfyller SOSFS 2008:17 med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS 2008:17 – åtgärder krävs	☐

Styrkor**Basrapportens text**

Inom VO närsjukvård i Hässleholm bedrivs en ST-utbildning i internmedicin av mycket hög kvalitet.

Verksamheten är tillräckligt allsidig för målbeskrivningens krav. Det finns tillräckligt med läkare för handledning och instruktion och alla ST-läkare har personlig handledare.

Majoriteten av ST-läkare har planerad och regelbunden handledning, vilket kan bero på att det finns avsatt tid i schemat varje vecka. Kraven på teoretisk utbildning är uppfyllda. Alla kan genomföra det vetenskapliga arbetet och en stor majoritet kan utveckla ledarskapskompetens och får lära sig att leda arbete i vårdteam.

Utbildningsklimatet är utvecklande och inbjudande till diskussion, och det finns en mycket god samarbetsanda mellan äldre och yngre läkare.

Kliniken har sedan några månader en mycket entusiastisk, kunnig och drivande studierektor som på kort tid har förbättrat strukturen och kvaliteten i utbildningen. Även klinikledningen är mycket engagerad i ST-utbildningen och har en hög ambitionsnivå.

Rapport endokrinologi

ST-läkaren i endokrinologi får under utbildningen i internmedicin i Hässleholm tillfälle att komma i kontakt med basal endokrinologisk verksamhet (diabetes, thyreoideasjukdomar, kalkrubbingar). Själva dubbelspecialiseringen kommer huvudsakligen att genomföras vid Skånes universitetssjukhus, där ett separat utbildningsprogram kommer att skrivas.

Svagheter**Basrapportens text**

Det finns inga stora brister i ST-utbildning enligt kriterierna för SPUR-inspektion, vilket innebär att verksamheten följer Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Man följer också merparten av SPURS:s kvalitetsindikatorer.

Däremot ter sig ST-läkarna något passiva i förhållande till sin utbildning.

Rapport endokrinologi

Vid kliniken finns vid inspektionstillfället en enda endokrinprofilerad specialist som kan ha svårt att hinna med detaljerad handledning, och som saknar formell kompetens för handledningsuppdraget. Den reella kompetensen för klinisk handledning i basal endokrinologi bedöms dock vara fullt tillräcklig. I början av 2016 kommer en nybliven specialist i endokrinologi att börja arbeta vid kliniken, vilket kommer att förbättra förutsättningarna för handledning och instruktion.

Viss begränsning av urvalet av diabetes patienter.

Förbättringspotential**Basrapportens text**

Förslagsvis bör ST-läkarna bli mer aktiva beträffande sin utbildning. Ett sätt kan vara att de tillsammans med handledare får ansvar att formulera sina utbildningsprogram. Vid intervjuerna framkommer många goda idéer och initiativ från ST-läkarna som det är värdefullt att kanalisera till handling.

Rapport endokrinologi

Anställning av specialist i endokrinologi enligt ovan.

Det skulle vara en fördel om tjänstgöringen i endokrinologi i Hässleholm planerades tillsammans med endokrinologkliniken på SUS (även om nu varande rutin är att man planerar separat).